

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

| | |
|----------------------|---------------|
| Egész évre | 5 frt. — kr. |
| Félévre | 2 frt. 50 kr. |
| Negyedévre | 1 frt. 25 kr. |

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czímezendők.

A nyílt-térben minden garmonsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

„M a g y a r s á g.”

Inni nagyokat és gyakran, káromkodni hosszan, szélesen, kacskaringósan kiereszteni a díkeziót, elborongván dicső multakon és álmódóván regényes jövőről, közbe irgalmatlan nagyokat aludni s legfeljebb arra ébredni fel, hogy egymást együk: — ennyiből áll az egész magyarság.

Meg annyiból, hogy a ki az ilyen igazságokat magyarán kimondja, azt főbe verjük.

És mégis ki kell azokat mondani.

A „ne szólj szám, nem fáj fejem” kényelmes elv, de gonosz orvosság. A lakargatás, szépítés, himezés s az apró eredmények nagybavétele, míg a nagy bajokra szemet hunyunk, csak arra való, hogy áltasuk magunkat s legyünk kicsinyes hiúságaink kész bolondjai. Az alatt pedig folyton gyül a hiba a magyarság ügyének sarkköveinél.

Mi nagyon el tudunk azzal dicsekedni, hogy már a legkisebb zsidógyerek is magyarul kér a dadától tejet, egészen neki hizunk, ha valamely tót pap magyar prédikációt szíves tartani, s bolond örömről telik benne, hogy az útszéli német múzsa kezd éhen halni, vagy „per schub” utazni kifelé.

S szó sincs róla, hogy ez mind „valami.”

Olyan kis dolgok, a mikből ha a szerencse kedvez és a divat állja, idő jártával még nagy is lehet. Lesz is, ha a pesztrától megmagyarosodott apró honpolgárt vissza nem germanizálja az élet s az iskolával elért eredményeket főnkre nem teszi a társadalom, — ha a papra rá nem parancsol a püspök, hogy visszatótosodjék, s az idegen múzsának nem vetődik új ágya, a min kényelmesen siesztázhat megint.

De ugyan tettünk-e róla eleget, hogy mindez ne történhessék úgy? Hol van társadalmunkban az a magasabb nemzeti lendület, mely lehetetlenné tege

a visszaesést? Hol van intézményeinkben az a céljatlódó következetesség, mely összeható erejével szilárd bástya-öv gyanánt védhesse a magyarság ügyét? És hol van mindenekfölött a munkás nemzeti önérték, az önczélú nemzeti kulturák ez egyetlen alkotó szelleme?

Nincs schol.

Egy sajátos fele-más világot él e nemzedék. Mintha a dualizmus, a mit politikai létünk alapjává tett a megalkuvás, egész valónkon erőt akarna venni s amphibiummá tenné még nemzeti öntudatunkat is. Bizonyos osztrák-magyarság harapózik el nemcsak a politikában, de a társadalomban, a családban, sőt — ezerszer jaj! — még magában az irodalomban is. Iskoláinkat, intézményeinket s a jelen minden törekvéseit az a fele-más szellem lengi át, mely a nemzeti kultúra és az elnemzetiellenedés közé állít, se ki se be, mint az ajtófélfát, mely nagyon szeretne magyarrá lenni, ha lehet, de már nem fél idegenné válni, ha muszáj, s egyengeti útját a magyar jövőnek, de csak úgy, hogy nagyobb zökkenés nélkül más nyomra is térhessünk, ha kell.

„Szolgál az istennek, de csak olyaténkép,
Hogy az ördög ur is meg ne haragudjék.”

Ezt „praktikus életrend”-nek mondják.

En nemzetvesztő életrendnek tartanám.

Mert ez az életrend az, mely a nemzeti lét kuftejét fogja kiapasztani; s hasztalan örülünk a mellékerek mentén sarjadó életnek, ha az anyaforrás elszikkad, vége ennek is.

Ez az életrend teszi azt, hogy egész tudományos művelődésünk tisztára elgermanizálódik, mialatt a zsidógyerek magyarosodásának örülünk; ez teszi, hogy

felsőbb társadalmi köreink teljesen kiidegenednek a nemzetből, s az alsóbbak már nem találják oly viszsztatetszőnek a példát; ez teszi, hogy már csak szavaink vannak magyarok, de a magyaros gondolkodás veszendővé vált. És ez teszi mindennekfelett, hogy a magyar irodalom hanyatlak és elfajul, mialatt a német folytonosan tért foglal hazánkban és egész iskolát nevel.

Iskolát! magyar irodalmi férfiakból!

Járjátok be a könyves boltokat s kérdezzétek, hány száz eladott német műre esik egy magyar? — Járjátok el a postahivatalokba s kérdezzétek, hogy hány „továbbított” német folyóíratra esik egy magyar? Járjátok el a német lapok szerkesztőségeit s kérdezzétek meg, hány magyar író az ő „belmunkatársuk?”

Megdöbentő statisztikát lehet így összeszerezni.

Ez az a fele-más nemzeti önérzet, és a megvesztegetett közszellem gyümölcse.

Mi megmagyarosítjuk a gyermekeket, a fele-más életrend meggermanizálja férfiainkat. Mi tanítunk magyarul beszélni, s a közben megtanulunk németül gondolkodni és élni félmagyarul,

Rosz csere ez és gonosz eredmény.

Nemzetünk jó szelleme térj meg közibünk!

Térj meg és tanítsd tiszta magyarrá lenni ezt a nemzetet, hogy legyen újra, mint volt, magyar-magyar és semmi egyéb. Tanítsd fele-más nagyjainkat, tudósainkat, íróinkat lelkesülni az osztatlan magyarság nemes önérzetén — s pirulni kellakíságuk tévelygéseiben.

E nélkül homokra rakjuk nemzeti létünk talpköveit. E nélkül egész nemzeti kulturánk egy szélfoszlandó ködkép.

E nélkül vesztett ügy a magyarság ügye, s nevetséges hivalgás apró sikereknek örülnünk, míg a nagyokat eljátszuk.

H I R E K.

— **Országos vásárunk**, mely közelébb folyt le, igen élénk forgalmat mutatott. A baromvásáron leginkább gazdasági haszonállatok felé fordult a figyelem s az árak elég magasak voltak. A belvásár szintén élénk lefolyású volt; vidéki ruhakereskedők fölöttébb nagy számmal voltak jelen, kik eléggé silány áruikat megfelelő olcsó áron vesztegették a solidabb árusok nem csekély hátrányára. Az edényárusok szintén élénk vásárt csináltak, ugyszintén a csizmadiák is, ktk roppant mennyiségű árut állítottak ki.

— **Városunkban** a mult héten mutatta be a czeglédi háziipar-tanműhely készítményeit az intézet vezetője és jelenlegi utazója C s i k Lajos tanító ur, több megrendelést nyerve itt is. A czeglédi háziipar-tanműhely, melybe felnőtt leányok (13—18 év között) vannak befogadva, s eleintén mint tanulók ingyen tanítatnak, majd mint fizetéses munkások foglalkoztatnak az alföldön egyedüli a maga nemében, s mint azt személyes meggyőződés után mondhatjuk, a benne előállított cikkek — tulnyomólag szövött kelmék s ágyneműek — meglepő csinnal állítvák ki. Ajánljuk e derék tanműhely iparcikkeit a nagyközönség pártoló figyelmébe.

— **Tűzőtő-gyakorlat** tartatik mától fogva minden vasárnap délután 4 órakor a városház udvarán a főgymnásiumi tornatanár vezetése alatt, melyre a város mindenrendű polgárai tisztelettel meghivatnak. A gyakorlat csak kedvezőlen

T Á R S A G

Hirneves férfiakról.

Párisban Élie Berthet tollából egy érdekes reminiscenciákkal telt könyv („Histoires des uns et des autres; silhouettes et anecdotes”) került a könyvpiacra. Szerző e művében majdnem mindegyikéről azon kiválóbb férfiaknak, kik a legutóbbi három évtizedben Párisban szerepet vittek, jellemző történetkéket beszél el; első sorban, s ez természetesen, az író irótársairól emlékezik meg. A könyvben sok olyan van, a mi kétségtelenül érdekélni fogja a magyar olvasót is.

A regényirodalom elterjedésére Franciaországban nagy befolyással volt a „Siécle” című lap, mely 1836-ban alapított. E lap kezdte először kultiválni az ugynevezett tárczaregényt, mialtal a regényolvasás iránti hajlamot nagyban növelte. A lapnak két, egymástól teljesen független szerkesztője volt, kik közül az egyik a politikai, a másik az irodalmi részt vezette. E dualizmusnak nagyon jó következményei voltak. Számosan, a kik nem értettek egyet a „Siécle” politikai irányával, a lapot tárczái, illetőleg regényközleményei kedvéért olvasták. A lap ekkép szerfölött elterjedt és Lajos Pülöp királysága alatt hatalommá vált, melylyel maga a kormány is számolt. Bizonyítja a következő történetke.

Thiers, ki az időben miniszterelnök volt, egy napon a neuillyai kastélyban időzött, hol a királylyal több órán át állami ügyekben dolgozott. Midőn távozni kézült, a király így szólt hozzá:

— Maradjon nálam, kérem, ebédre. Ha megebédeltünk, majd elvégezzük a függőben maradt dolgokat.

— Köszönöm meghívását fölség, hanem Thiers asszony vár reám Párisban.

— Nos, — mondá a király — majd tudatom madame Thierssel, hogy ön nálam ebédel.

— Igazán, fölség, zavarban vagyok . . . ma vendégeim lesznek.

— Bárkik legyenek vendégei, meg fognak nyugodni abban, hogy én önt visszatartottam.

— Már meg kell vallanom fölség, én ma Chambolle urral, a „Siécle” főszerkesztőjével fogok ebédelni.

— Chambolle! — kiáltá a király. Ez egészen más dolog. Most már nem tartóztatom önt.

És a kormányelnök elhagyta a királyt, hogy Chambolle urral ebédelhessen.

A „Siécle” mellett az időben a „National” volt a legtekintélyesebb lap, melynek Armand Carr el, e kitünő

idő esetén, vagy ha a résztvevők haton alul lesznek — marad el.

— **Grosz Ármin** ur mai számunkban foglalt hirdetését ajánljuk az olvasó-közönség szives figyelmébe.

— **A szarvasi tanítóképezdeben a tűzoltás elmélete a z o r s z á g o s t ű z o l t ó - s z ö v e t s é g** intenziójához képest rendes tantárgyként tanítatik. Kívánatos volna, ha e példát a többi tanítóképezde is követné, valamint a gazdasági tanintézetek is, melyeknél eddig csak a tűzvédelmi építkezés előadására fordított figyelem, de az oltási szabályokra s az oltószerek kezelésmódjára az előadások nem terjedtek ki.

— **Járdánk** tisztítása tárgyában már nem egyszer szólattunk fel e lapokon, de mindeddig sikertelenül, holott e kíváncsi a város összes lakosságát közelről érdekli, tekintve azt, hogy sáros időben elhanyagolt járdáinkon mily nehéz a közlekedés. — Az illetékes közegektől elvárjuk, hogy e részben mielőbb kellő erélylyel járnak el, tekintettel a vasuti közlekedés által fokozódott személyforgalomra.

— **Távirdaforgalmunk** e hóban rendkívüli mérvet mutat. A hó közepéig hatszáz távirat fordult meg a szarvasi táviróhivatalnál, melyeknek több mint fele városunkból adott fel. E táviratok kevés kivétellel üzletiek, jelezve élénk kereskedelmi viszonyainkat.

— **„Az iparügy napikérdései“** czim alatt Gellér; Mór ismert iparügyi író tollából ujabbán egy füzet jelent meg, mint összegezése a II-ik iparos-kongresszus tanácskozásai eredményeinek. Nem elméleti tantételek, könyvekből merített ismeretek, külföldi intézmények aclimatizálása iránti hajlandóság kifolyásaként tekinthetők a műben felsorolt nézetek, hanem mint az iparosélet megfigyelésének, gyakorlati tapasztalások eredményei. A mű 6 fejezetben adja azon kérdéseket, melyek a hazai szabad ipar fejlesztése ügyében megoldásra várnak. Ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe. Megrendelhető **Aigner** Lajos könyvkereskedésében Budapest. Ára 1 frt.

— **A Körösszabályozásra** az államkormány szép összeget szánt a jövő 1881-ik évre. A közlekedési miniszterium budgetjében a körös több átmetszésének biztosítására, de különösen Békés város megmentésére 100,000 frt van felvéve.

tollu és republikánus érzelmű publicista cikkei kölcsönöztek jelentőséget. Carrel zárt ajtó mögött egyedül dolgozott egy szobában, mely a nyomda fölött volt. Kéziratát egy csapó ajtóval ellátott kis lyukon át dobta le a szedőknek. Szobájába nem bocsátott le senkit. Ha a kézirat elfogyott, a szedők alul megzörgették a csapajtót, mire az megnyílt s a szedők fejére lehullt néhány új lap, telve azon fulmináns mondatokkal, melyek megremegtették a juliusi királyságot.

Megesett olykor, hogy a csapajtón hiába zöregtek, mert Carrel kifáradt.

— Mit akarnak? — kérdé ilyenkor bosszusan.

— Szerkesztő ur, még tiz sorra van szükség, hogy a lap megteljék.

— Hát tegyétek bele, hogy egy vén asszony leesett a hatodik emeletről — s menjetek a pokolba!

Azzal a pillanatra megnyílt csapajtó megint bezáródott.

A „Siécle“ szerkesztőségében akkor légyottja volt a legkitünőbb íróknak. Első sorban ott volt található id. Dumas Sándor, aki a lap tárczáját kedveltette. Dumas első dolgozatai azonban hidegen hagyták a lap olvasó közönségét. Csak „P. l kapitány“ című regényével hódította meg magának a „Siécle“ olvasóit. Daczára, hogy Dumas királyi díjazásban

Az idén serényen fogantatba vett átmetszési munkálatok eléggé bizonyítják a kormány jóakaratu tevékenységét, a fenti összeg pedig, ha azt az országgyűlés eltogadja, reményt ad arra nézve, hogy a sokat szenvedett Békés város és a többi körösmenti községek végre megszabadulnak az árveszélytől.

— **A békésmegyei tanító-egylet b.-csabai fiók-egylete** f. hó 14-én tartá rendes havi ütését. A gyűlés főbb mozzanatai voltak: Donner Lajos polg. leányiskolai igazgató-tanárnak a chlóról tartott s kísérletekkel összekötött érdekes előadása, mely előadásnak lényegét képezték azon pontok, hogy minő tulajdonságokkal bír a nevezett elem, minő hatása van a szerves testekre s minő körülmények közt szeret azokkal egyesülni, továbbá minő alkalmazása van a közéletben. Az előadást a gyűlés tagjai élénk éljenzéssel fogadták. Ezt követte Gally János tanítónak földrajzi tárgyú mintaleckéje, ki is a tanterem fekvéséből átment a négy fővilágtáj ismertetéséhez, mit feladatul tűzött volt ki magának. Ezután az elnök beterjeszti a békésmegyei tanító-egyesület elnökének azon átiratát, melyben a fiók-egyletnek tudomására hozza, hogy az 1881-ik évben tartandó közgyűlésen a következő tétel foglalkoztatás alá kerülni: 1. Készítsék mintalecke tót vagy német nyelvű iskola számára a magyar nyelv tanból. Az osztály megválasztása a leckekészítő tetszésére blatik. 2. Mikép lenne tanítandó gyakorlatilag a konyhakertészet a népiskolában? 3. A tanító-képzés.

— **Pályázat.** Tót-Komlós községében a község-állatorvosi állomás megüresedvén, felhivatnak a pályázni kívánók hogy képességüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványukat f. évi október 30-ik napjáig a községi előljáróság-hoz beküldjék. A javadalmazás következő: évi fizetés készpénzben 200 frt, díjak egyszeri látogatásért bent s községben 50 kr, kint a határban 1 frt. Kelt Tót-Komlóson, 1880. okt. 11. Csörföly Lajos jegyző. A községi előljáróság.

— **Ha'ái a templomban.** Kvasz János a csabai ev. egy. ház egyik egyháza f. hó 16-án szombaton — szokás szerint — leányokkal kisépértette a templomokat. A lányok munkájuk végeztével hazamentek, K. J.-t azonban azon éjjel hiába várta haza neje s családja. Másnap reggel — rosszat gyanítva — a kuratori hivatalnál tudakoltatá férjét, de eredménytelenül, senki se tudott róla. Harangszóra a nagytem-

részesült regényeiért (a „Siécle“ minden sorért egy frankot fizetett, s a sor olykor csak három-négy betüből állott,) a rendkívüli népszerűséggel bíró regényíró akkor épen nem látszott gazdagnak. A kiadóhivalban egy idős hivatalnok ugyyszólva kizárólag a Dumas Sándorral való elszámolási viszonyának élt. E derék embernek Dumas annyi gondot okozott, hogy nem egyszer kiáltott föl kétségbeesve: „Ha a szerkesztőség még tovább is elfogad dolgozatokat Dumastól, akkor benyujtom lemondásomat.“

Ez volt különben azon időszak, mikor szokás volt kérdeni: „Kitől van Dumas utolsó regénye?“ A hírneves regényíró számos dolgozótárrsal bírt, s azzal vádolták, hogy neve alatt mások dolgozatait teszi közzé a „Siécle“-ben. A szerkesztőség végre csak azon kéziratokat fogadta el, melyeket sajátkezüleg írt, ellenben kérlelhetlenül visszautasítá az idegen kéz írását elárulókat. Sok ideig ez a garancia elegendőnek látszott. Hanem egy napon értésére jutott a szerkesztőségnek, hogy Dumas titkárja kitünően utánozza ura kezeirását.

Gyakran megfordultak a „Siécle“ szerkesztőségében **Soulié Frigyes, Balzac és Sue** Jenő is. Ez utóbbi sem tudott gazdálkodni a pénzzel s nagyuri kiadásokat en-

plom egyik ajtaján, mely nyitva találtatott, már gyülekeztek a hivek, mire egyike rátalált a keresett egyházlára, ki behasadt fejjel s tört karral feküdt a padok alatt. Lehet, hogy az orgona kórusát seperve szédült le, fejszédülésről az nap különben is panaszkodott; lehet, hogy a nyitott ablakon beszállt galambok fogdosása közben történt végzetes lezuhanása. A részvét e józan derék iparos és családapa iránt nagymérvben nyilvánult.

— **Bánfaluról** vesszük a hírt, hogy az ottani kántor a

fogva visszatartani akarta, míg a riska neki szilajodott és egyenesen az utca felé tartott. Az utcán az összegyülekező gyermekek és asszonyok hógatásától még jobban megijedt és fulásnak indult. Eleintén a kántor lépést tudott vele tartani, de később olyan helyzetbe jött, mint a régi időben a lófar-kára ítélt kivégzendők. Már-már közel volt a megfuláshoz, mikor a tehénpásztornak sikerült elfogni a riskát. Midőn kellemetlen helyzetéből megszabadult és magához tért, a körülállókhöz így szólott: „a ki nem kénytelen, ne fejjen te-



A z a b l a k n á l.

tehénfejésnek majd áldozata lett. Ilyen neveléses történetet még nem hallott ember. — Kántor uram maga szokta fejni riskáját és az igen jámbor jószágot soha sem kötötte meg. Azonban a riska most az egyszer fejés alatt nagyon izgatott volt, a legyek és szunyogok csipése ellen gumós farkát erősen használta. Ezt nem tűrhelvén a kántor — kényelem tekintetéből — egy erős zsineggel a farkát a maga nyakához kötötte. — A riska szokatlan volt e helyzetbe, mozogni és odébb állani akart. Kántor uram addig nógatta és farkánál

henet; de ha mégis feji, ne kösse a tehén farkát a nyakához, mert így jár, mint én.

— **A szeghalmi** vasút kiépítése a közel jövőben kilátásban van, ha Biharmegye közönsége elfogadja Cavallier Edmund, a „The Anglo-Hungarian railway company limited“ syndicalusának terveit. Cavallier több tervet készített: az egyik szerint megyénkbel csak Szeghalom, a másik szerint Szeghalom és Vésztő (Vidra) esik a vonalba, melynek összes hossza mintegy 220 kilométert tenne. A létesítendő vonalak

a következők lennének: az egyik Margitától Szilárd, Kismarja, Esztár, Hencida, Berettyóujfalu, Bakonyszeg, Szeghalom, Dévaványa a simai csárda érintésével Mezőtúrig; a másik Nagyváradtól Ujpalota, Gyires, Nagyharsány, Nagytóti, Kómádi, Irász és Vesző érintésével Szeghalomig futna. A vállalkozó e tervet 2 év alatt szándékozik kiépíteni, ha Bihar megye 10 évi tartamra évi 75,000 forintnyi 37,500 frtos fél-évi részletekben fizetendő subventióval támogatja. Ezenkívül más ajánlatot is tett Cavallier. E szerint hajlandó volna egy Székelyhídtől Nagyváradig futó vasutvonal előmunkálatait megejteni s e vonal kiépítésére engedélyt kérni. E vonal Székelyhídon kiindulva, az érmelléki hegység lábánál haladna s Diószeged érintve, Nyüvednél áthidalná a Berettyót s onnét Biharhoz és Püspökihez futva, a tiszavidéki vaspálya töltései alatt vonulna el.

— **Rudolf trónörökös** Magyarországon. Mármaros-Szigetéről írják az „E-s“-nek, hogy Rudolf trónörökös e hó végén érkezik oda, s egy hetet fog tölteni vadászattal. Lónyay János főispán egyik lakosztályát rendezik be a főherceg s a kíséret egy-két előkelő tagja számára; a többiek a „Korona“ kinestári vendéglőben szállásoltatnak el. A trónörökös inkognitó, de azért külön vonaton érkezik és a főispán, az alispán, a m.-szigeti polgármester, az ottani honvédség parancsnoka fogadják. Kivilágítás felső értesítés következtében nem lesz, nehogy a trónörökös itt időzése az a nélkül is szegény lakoságnak sek költségbe kerüljön.

— **Dr. Krecsmárik János** ifju nyelvtudós, városunk szülötte, hosszabb időre Londonba utazott az ottani világhírű nyelvészeti-könyvtárak tanulmányozása czéljából. A jeles nyelvészt a londoni nyelvtudósok igen szívélyes fogadtatásban részesíték.

— **Véres szere' mi tragédia** történt vasárnap a fővárosban. Hirschlein Miklós fiatal kereskedősegéd (nagyyszombari születésű 29—30 éves) halálosan szerelmes volt Schöntheil Nettí kisasszonyba. Nettí csinos sőt szép leány, aki szintén vonzalommal viseltetett Miklós iránt, de nem annyira szenvedélyes volt az érzelem, mit iránta táplált, mint barátságos. Természetes tehát, hogy midőn Nettí anyja kezdé e viszonyról lebeszélni s folytonos zsémbeléseivel, haragjával súlyt is adott követelésének, hogy Miklóst hagyja él, a leány eltántorult a

szeretője mellől s szakított nyiltan. Ez Miklóst mélyen lesújtá. Ő szerette a leányt olyan ragaszkodással, s annyira mélyen, mint arra forró vére csak képessé tette. Eljárt ablakai alá sohajtozni, levelet írt neki, kért, sürgetett, fenyegetett, mind nem használt semmit. Végre találkozott a leánynyal személyesen s régi „barátság“-uk emléke arra indítá a leányt, hogy elment még egyszer, utoljára! sétálni az elhagyott szeretővel. A városligetbe vezető gesztenyefasorba értek; ott most a hűvös őszi estéken nem jár senki, csak a borzongató hűvös szél, meg a hideg holdvilág. Miklós kérte a leányt, hogy térjen vissza hozzá, ő el fogja feledni megtántorulását, hűtlenségét, legyen minden ezentul is úgy, mint volt régen. A lány eleinte azzal felelt, hogy anyja ellenére van viszonyuknak, s ő anyjával újjat nem huzhat. Majd kijelentette, hogy a Miklós szerelme már neki sincsen inyére s azért legjobb, ha lemond róla és elválnak örökre. Azzal megfordult s haza akart menni. Megállj! kiáltá utána Miklós. A leány haladt tovább. — Miklós utána kiált ismét, hogy lelövi, ha vissza nem jön. A leány elkezdett futni. A szerencsétlen szerelmes erre kivett zsebéből egy forgó pisztolyt s hátba lőtte vele háromszor a leányt. A lány véresen eszméletlenül rogyott össze. Miklós pedig eldobta magától a kilőtt pisztolyt s egy üvegcse mérget vett elő azt s kiitta. Ugy találták meg mindkettőjüket: Hirschlein Miklóst halva, a leányt pedig vérében fetrengve. Elszállították őket a Rókuskorházba, s itt a kissé magához tért leányt kihallgathatták. Életéhez azonban nagyon kevés a remény.

— **Érdekes tűneményeket** észleltek Szatmármegyében, mint a „Szatmár“ írja. Folyó hó 8-án este Félégyháza és Izsák között, hatalmas fényoszlop látszott felemelkedni, mely mintegy 20 másodperczig nappali világosságot árasztott. 9-én pedig délben Szatmáron. a legkisebb havi légsúly mellett nagy szél dühöngött, délkeletnek néhány perczig erős villámok cikázták át az eget, s ezek mind — a vereses ég mellett — kék és zöld színűek voltak. A vihar után egész éjjel esett. Még földrengéstől is félték, mert már hasonló eset fordult elő Miskolczon is, a midőn okt. 3-án a földrengés észleltetett.

gedett meg magának. Sue 1848 után elveszté írói népszerűségét, daczára fényes tehetségének s az óriási sikernek, melyet kiváló műveivel elért. Hanem a jó nyárs-polgárok, akik a „Párisi titkok“-ban s a „Bolygó zsidó“-ban bizonyos szocialista teoriákat a torlaszokon lengő vörös zászlók redőiben látták megjelenni.

Nagyon bejáratos volt a szerkesztőségbe Monnier Henrik is, e sokoldalú tehetségű férfi, ki mint író, színész és rajzoló egyaránt kitűnt. Mimikai és utánzóí tehetsége városággal rendkívüli volt. „Utazás a postakocsin“ című mutaványa mindenkit csodálásra gerjesztett. Egy spanyol-fal mögött adta elő e jelenetet, annyi különböző hangot átánózva, hogy azt lehetett hinni, mikép legalább is husz ember van a spanyol-fal mögött. Hallani lehetett postakocsisokat káromkodni s a lovakat nógatni, angolokat, a kik törték a francia nyelvet, nőket, a kik kétségbeesetben sikolttak föl, mikor a postakocsi feldőléssel fenyegetett s így tovább. Monnier mimikai tehetsége Garrick-éval, a hirneves angol színészével vetekedett, a ki egyszer rettegésbe ejté Hogarth-ot, midőn a több év előtt elhunyt Fiedling gyanánt jelent meg előtte. Hogarth kísértetett vélt látni, oly megdöbbenő volt az utánzás

Természetes, hogy ily becses tulajdonságok nagyon keresett egyéniséggé tették Monniert társaságokban. El volt árasztva meghívásokkal ebédekre és estélyekre. De mihelyt Monnier észrevette, hogy csupán azért hivatott meg, hogy mulatassa a társaságot, hallgataggá lőn és csakhamar kerekelt oldott.

A „Siécle“ egyik legszellemesebb dolgozótársa Guinot volt, a ki minden héten „párisi szemlét“ írt a lap tárczája számára. A „Siécle“ irodalmi részének főszerkesztője az időben Desnoyers Lajos volt, szintén szellemdus és élczes író, telve szikrázó ötletekkel. Azt lehetett volna hinni, hogy e két férfi között, ha összekerültek, a legélénkebb társalgásnak kellett kifejlődni. Mi történt azonban rendszerint? Guinot a kitűzött napon pontosan megjelenve a szerkesztőségben, kezét szoritott Desnoyers-val s azzal letette tárczacikkét az asztalra, mire helyet foglalt a főszerkesztővel szemben. A két író ily helyzetben teljesen hallgatón és mereven nézett egymásra, olykor hét-nyolcz perczig. Végre Guinot fölkel, kezével a szerkesztő vállára ütött, barátságos hangon mondván: „Te kópé!“ Azzal távozott.

Guinot mintaképe volt a hírlapírói pontosságának. A „Siécle“-től megválván, a „Constitutionnel“ dolgozó társa lőn.

Tarkaságok.

Angliában a 17-ik században nők nem léptek színpadra. A női szerepeket is áruhás férfiak tölték be. Egy este a közönség szörnyen türelmetlenkedett, hogy az előadás még nem kezdődik.

Egyszer az igazgató kijő, s jelenti:

— A királynő még nincs megborotválkozva!

Egy komolyságot negélyező nő, egy szelleues színésznőhöz:

— Én sokat adok jó hirnevemre.

— Istenem kedvesem, te mindig kicsinségekbe kapaszkodol!

Egy ur beszélt barátjának, hogy neje már egy örökkévalóság óta mindég 29 évesnek mondja magát, s semmiképen sem tudja onnan tovább vinni.

— Az enyém, felel barátja, okosabb; addig beszéltem neki, míg belépett a harminczas évekbe . . . De innen aztán sohase tudtam kivinni!

Hitták a színházba. — Miért mennék oda? mondá 1790-ben Pukin viczispán. Ott csak szerelmeskedni akarnak; ha az elsül: comédia, ha nemsül: tragédia. (Ez az igazi magyar aesthetika!

Most jelent meg egy érdekes könyv J. Clarètletól La Maitresse (A kedves) cz. alatt. A kiadások egymást érik, s a könyv egész divat lett.

Ez alkalomból egyik kollegája így gratulált a szerzőnek:

— Örülök, hogy kedvesed az egész világ szeretője lett.

E lap számára szintén párisi szemléket írt, melyeknek korrek-turájál maga végezte otthon. Egy napon a szerkesztő Guinot tarcza czikkének kefe-levonatát kérte.

— Még nem érkezett vissza, — mondá a főszedő.

— Hogyan?! Dél van, és Guinot még nem küldötte vissza, — a levonatot! . . . Ah szegény barátunk meghalt!

Lakására siettek és csakugyan Guinot-t halva találták, tollal a kezében s előtte a félig elkészült korrek-turával . . .

Lajos Fülöp király nagy kedvelője volt a művészetnek és becsülte a művészeket. De maecenási hajlamai és közmon-dásos takarékosága sokszor jöttek összeütközésbe. D . . . hir-neves szobrász a salonban egyszer márványból készült mell-képszobrot állított ki, melyet a király meg akart venni. A megvásárlással az uralkodó a képzőművészetek főigazgatóját bírtta meg, a ki magához kérelte a szobrászt. Mikor az meg-érkezett, az igazgató tudatá vele, hogy „valaki“ meg akarja venni a szobrot és vételár gyanánt 2500 frankot kínál.

A művész méltatlankodva kiáltott föl. Hosszabb alkudozás után az igazgató végre benyitott egy szomszéd szobába, majd visszatérvén, kijelenté, hogy a kérdéses egyéniség 10 frankkal öbbit hajlandó adni.

A megrémült özvegy. Két haszonbérő beszélgetett együtt, a jó időjárásról, egyik közülök így szólott:

— Ha ez a jó meleg esőzés így tart néhány napig, minden kibuvik a földből.

— Oh! ne beszéljen olyanokat! felelt a másik, akkor én mit csinállok, kinek két felesége van a föld alatt!

Egy ismeretes hazugnak nagyon különös kalandja volt.

— Bármily igaz legyen is e történet, — mondják neki — oly bizarr, hogy senki sem hiszi el.

— De nagyon is elhiszik, — erősíti hévvel — mert oly lelkesülten fogom védeni, mintha nem volna igaz!

Egy együgyü ember városba ment, s egy öreg asszony-ság ebédre hívta.

Ebéd végén figyelmeztetik, hogy inge elejét mind lecse-peg-tette borral.

— Óh, szólta zavartalanul, ez mindig így történik, vala-hányszor iszom.

— Velem sohasem történik, szól közbe csipősen a koros asszonyság.

— Mert az ön bajusza még nem oly hosszú, mint az enyém; replikázott a vendég.

Egy fiatal ember szabójától egy nagyon goromba levelet vett. Szerfölött megharagudva leült és következőleg válaszolt: „Ha még egyszer nekem ilyen levelet ír, azt felnyitatlanul fogom visszaküldeni.“

Inkább magam megyek. Egy ur, ki szoigáját olyasmive bizta meg, amit az nem jól vitt véghez, azt mondá harago-san: „ha ilyen szamarat akarok küldeni, inkább magam me-gyek.“

— Kicsoda hát ez a Harpagon, a ki képes ily piszkosaⁿ alkudni? — kiáltá bosszusan a művészt.

— Pszsz! Pszsz! — mondá ijedten az igazgató, a szom-szédos szoba ajtajára tekintve. — Az egy előkelő egyéniség, a ki önnél több megrendelést is fog tenni. Mi hát önnek utolsó szava?

— Háromezer ötszáz frank!

Az igazgató megint eltűnt a szomszéd szobában és visz-szajövéen, így szól:

— Kétezer nyolczszáz frank! Többet nem akarnak adni.

— Hát akkor ne beszéljünk tovább! — kiáltá a szob-rász ingerülten. — Az ön embere rosszab a nyuzónál!

Az igazgató ijedten tevé ujját ajkára s megint a szom-széd szobába lépett. Zavarában azonban elfeledé betenni az ajtót. A kíváncsi szobrász betekintett a szobába s ott az igaz-gatóval a — királyt látta beszélni, a ki gyorsan megfordult, midőn észrevette a szobrászt.

A király nem vette meg a szobrot, melyért egy műbarát később 5000 frankot adott a művésznek.

Göromba felelet. Eg czivakodó asszony azt mondá férjének, midőn olyan színű ruhát választott, — a mely neki nem tetszett: „Te mindig a legrosszabbat választod magadnak!” „Az igaz” — viszonzá — „hisz te veled kezdettem meg.”

A néma. Egy hölgy alamizsnát adott egy koldusnak, ki némának tette magát. Mielőtt az eltávozott azt kérdezte tőle a hölgy, mióta néma? „Két év óta” — viszonzá a koldus.

Hasonló. N. ur azt mondja egy festésznek, kit felszólított, hogy lefesse: „A földolog az, hogy úgy legyek lefestve, hogy még azok is ismerjenek meg — a kik még soha sem láttak.”

Csak egy csizmát. Egy tiszt elvesztette egyik lábát a csatában, amiért inasa nagyon sirt. De a tiszt következőleg vizsgálta: Te bolond vagy, hisz te csak annak örülhetsz, mint-hogy ezentul csak egy csizmát kell tisztitanod.”

Az öreg Rothschildhoz beállit egyszer egy hitrokon-küldöttség, arra kérve őt, hogy állítsa vissza Zsidóországot és foglalja el ő maga Dávid trónját.

— Wie heist? — felelé az öreg, — sokkal inkább vagyok én a királyok zsidója, semmint a zsidók királya.

— Rajzoljon nekem valamit piktör bácsi — esdekel a kis fiu a ház festőbarátjához.

— De hát mit fessek, édesem?

— Hát — hát — hát — rizskása-levest.

— Ime nézzétek, ez egy állati csontváz, mondja a tanító tanítványainak. No Pista, megtudnád-e mondani, hogy miféle állaté?

— Igen is meg.

— Tehát?

— Ez egy holt állat csontváza.

Képünkhöz.

A virág és fiatal leány nagyon jól veszi ki magát az ablak mellett; a szép leányok jól tudják ezt, s kedvencz tartózkodási helyük az ablak mellett van. Képünk falusi leánykát ábrázol, a mint kíváncsian kitekint az ablakon. Bizonyára nem ok nélkül teszi ezt, mert még fontos munkáját, a kötést is abba hagyta. Alighanem valamelyik csinos legény az a mágnes, mely a kis leányt az ablakhoz vonza.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Sipos Soma.

Hirdetések.

Grosz Armin,

Szemüveg-használók figyelmébe!

Minthogy szemüveg-javítások végett igen gyakran kerestetem meg a nélkül, hogy sok esetben a legjobb akarat mellett is szolgálhatnék, elhatároztam magamat egy kis választékot a

jobbminőségű szemüvegekből

készletben tartani. Mit is a nagyérdemű közönség hecses figyelmébe ajánlani bátorodom. 1-3

Mély tisztelettel

Grosz Armin.

Szarvasch.

Áthatlan sövény!

3000 darab erőteljes kész sövénynek való tuskés lepényfa, [Gledicia triacantos] jutányos áron, valamint a legválogatottabb asztali szőlő lugas fajok, erős tökében, filokszerá mentes, alólírottnál kapható.

Szarvas, október 15. 1880.

Sztaricskay Soma,

vaskereskedő.

1-6

Egy jó karban lévő

Zongora

a vidéken jutányos árért eladó.

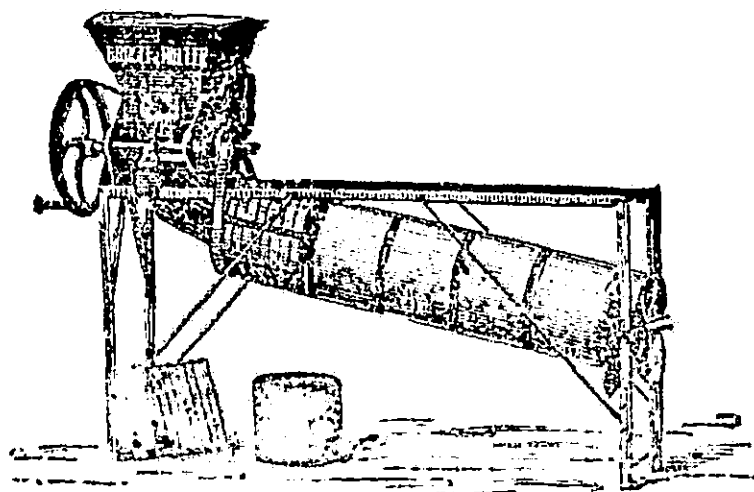
Bővebb felvilágosítás e lapok kiadói-
vatalában nyerhető. 1—2

Kályha-eladás.

Egy egészen használható állapotban
levő, belől fülő, fehér mázos, ugynevezett
Franklin-kályha szabad kézből eladatik
Sipos Sándor királyi közjegyző lakásán.

1-2

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.



Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapestben,

- a Margit-híd közelében, készít →
- Trieuröket** (konkoly választó) 6 külön-
féle nagyságban.
- Trieur hengereket** malmok szá-
mára.
- Koptatókat,**
- Szelelő rostákat,**
- Sit ákat és rostákat,** eséplőgépek
számára.

50—28

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

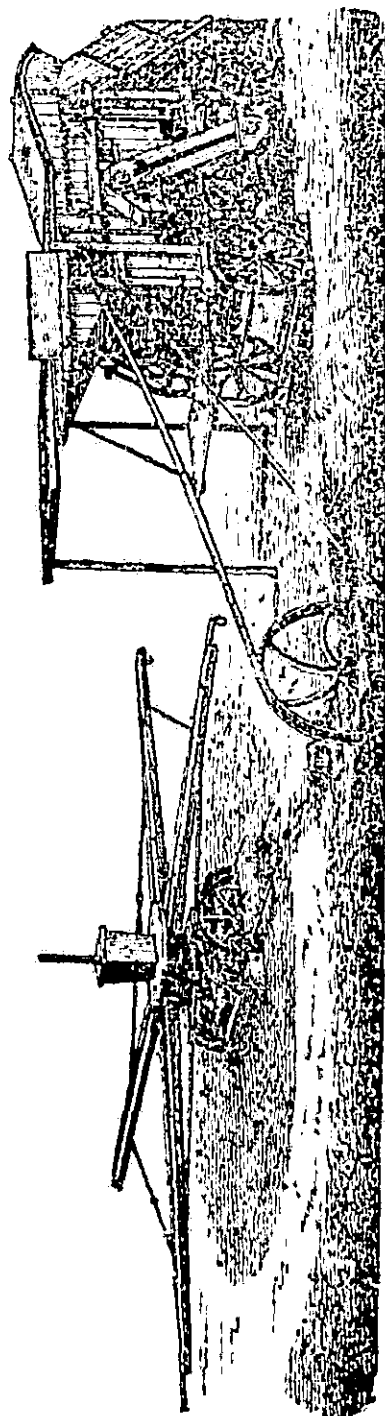
Budapestben.

A közelgő időnyre ezennel ajánljuk dusan felsze-
relt raktárunkat, **malmok, szecskavágók, répapuzók** s
egyéb gépek beszerzésére, s egyidejűleg
hátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű
gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szept-
ember hó 19-től 22-ig **Békés-Csabán megtartott gazda-
sági gépkiállítás és gépversenyénél,** gépeinknek
hasonlíthatatlanul kitűnő szerkezete
és szabatos munkája a bíráló-bizottság által
7 drb ezüst-éremmel lett kitüntetve és pedig.

az egyetlen nagy ezüst-éremmel szállit-
ható **4 fogatú tisztító szerkezet** és zsákoló készü-
léssel ellátott **Járgány eséplőgépeink:** — a
legnagyobb kitüntetés egy nagy ezüst-éremmel
W. R. S. H. jegyű B vasúti éremek; — az egye-
dül e célra kitűzött ezüst-érmekkel pedig
konkoly választó gépeink; (Trieurök),
**szecskavágóink, rögtörőink, répapuzó-
zóink** stb. Gőzgépek a kiállítástól egyáltalán ki vol-
tak zárva. 1—6

Clayton és Shuttleworth

Budapest, várczi-körút 80. sz.



CLAYTON és SHUTTLEWORTH

gazdasági gépgyárosok

RAKTÁR: BUDAPEST, VÁRCZI KÖRÚT,

ajánlják valamennyi eddig létezett világtárlaton első jutalomdíjat nyert

szőzeseplőgépeinket, fa-, szén- és száma-tüzélsre berendezve,

szőzeseplőgépeinket, biztosító (dobvél) berendezéssel, továbbá

1—6 lovas járgány-cséplőgépeit, tisztító és zsákoló szerkezettel,

gabonatisztító-rostákat, boronáikat, szénagyűjtőket, fűkaszáló- és gabonaszárító-gépeket, egy vasu ugy, mint a
híres szabadalmazott hátróm vasu ekéket, valamint minden más egyéb gazdasági gépeiket a legjutányosabb áron.

→ Képes árajegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve kitéltenek. →